

Motion

1981/82:2521

Johan Olsson och Esse Petersson

Avdrag för utdelning på icke börsnoterade aktier, m. m. (prop. 1981/82:191)

1980 års företagsskattekommitté har i sitt betänkande Ds B 1981:13 Förmögenhetsbeskattningen av arbetande kapital i mindre och medelstora företag föreslagit att "arbetande kapital i mindre och medelstora företag i princip helt bör undantas från förmögenhetsbeskattning".

Motiven för kommitténs förslag var *dels* att stimulera kapitalsatsning på mindre och medelstora företag med ökad aktivitet som följd. Detta borde innebära bättre ekonomi, ökad sysselsättning och förbättrat skatteunderlag. *Dels* skulle ett slopande av förmögenhetsskatten på kapital i företagen förhindra det kapitalutflöde som nu sker genom att förmögenhetsskatten i regel betalas med beskattade inkomster. Detta kan i många fall innebära att företagaren får ta ut 5–6 gånger så stor inkomst ur företagen som skattens belopp. Dessutom tillkommer egen- eller arbetsgivaravgifter, vilket tillsammans innebär en kraftig avtappning av likviditet.

Kommittén har kommit fram till att den bästa lösningen — av såväl materiella som tekniska skäl — är att i princip undanta arbetande kapital i småföretag från förmögenhetsbeskattning. Andra lösningar, t. ex. ackumulering av förmögenhetsskatt under innehavstiden med betalning vid avyttring av företaget, har enligt kommittén visat sig ge alltför negativa s. k. inlåsnings effekter. En förmögenhetsskatteskuld vid avyttringen skulle motverka företagsekonomiskt motiverade avyttringar och försvåra generationsväxlingarna genom den förmögenhetsskatteskuld som skall betalas vid avyttringen. Som framgår av företagsskattekommitténs överväganden framstår nuvarande förmögenhetsskattesystem som bättre än de olika modeller där förmögenhetsskatten ackumuleras till dess att företaget avyttras. Detta system innebär f. n. en reduktion av substansvärdet till 30 %.

Regeringen anser sig inte nu kunna lägga företagsskattekommitténs förslag till grund för proposition. Anledningen till detta ställningstagande är bl. a. den splittrade bild förslaget fått i remissbehandlingen. Det har bl. a. anförts att förslaget skulle medföra svårigheter i den praktiska tillämpningen. Det förhållandet att kommittén inte kunnat lämna förslag till kompenserande beskattning vid ett slopande av den löpande förmögenhetsbeskattningen på kapital som arbetar i företag har också anförts mot ett genomförande, varvid fördelningspolitiska skäl ingår i motiveringen.

Vi kan ha förståelse för att regeringen vid den samlade bedömningen kan ha skäl för ytterligare överväganden inför ett så radikalt förslag som kommittén lagt fram. Till den splittrade bilden av remissbehandlingen

bidrar de speciella svårigheterna i samband med de särskilda undantag kommittén föreslagit vid behandlingen av skogsmark och utarrenderad åkermark vid förmögenhetsbeskattningen av jordbruk.

Enligt vår mening är det med hänsyn till utvecklingen inom näringslivet mycket angeläget att fortsätta lättnader vid förmögenhetsbeskattningen av kapital som arbetar i mindre och medelstora företag inkl. jord- och skogsbruk fullföljs. De allmänna problem vi i dag har i bristande balans i statsbudget och utrikeshandel samt stor brist på arbetstillfällen kan inte lösas på annat sätt än att en tillväxt och utbyggnad kan ske av industri och annan företagsamhet. En sådan tillväxt är i hög grad beroende av framgångsrika företag med dynamiska företagare. Mot denna bakgrund framstår det som orimligt att lägga förmögenhetsbeskattning på det kapital som arbetar i dylika företag. Det motverkar det engagemang och intresse som är den nödvändiga drivkraften i företagandet. Dessutom motverkar det företagets konsolidering och försvårar uppbyggandet av en tillfredsställande likviditet genom den multiplikatoreffekt som uppstår när skatten skall erläggas med beskattad inkomst ur företaget. Till detta kommer egen- eller arbetsgivaravgifter, vilket medför ytterligare påfrestning på likviditetsförutsättningarna.

Grundprincipen bör vara att det arbetande kapitalet i mindre och medelstora företag inte skall förmögenhetsbeskattas så länge det finns kvar i företaget, utan först då kapitalet tas ur företaget.

Enligt vår mening är det därför mycket angeläget att regeringen snarast möjligt med utgångspunkt i denna princip och på grundval av företags-skattekommitténs förslag och remissbehandling företar ytterligare överväganden som grund för förslag till riksdagen.

I dessa överväganden bör även kunna prövas som ett alternativ att företa ytterligare nedsättning av substansvärdet enligt nuvarande system. En annan tänkbar väg är att från förmögenhetsbeskattning undanta ett mindre antal tillgångar än kommittéförslaget, t. ex. främst maskiner, produktionsbyggnader, inventarier och varulager.

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen ger regeringen till känna vad som anförts i motionen angående lättnader i förmögenhetsbeskattningen av kapital som arbetar i mindre och medelstora företag.

Stockholm den 28 april 1982

JOHAN A. OLSSON (c)

ESSE PETERSSON (fp)